

Правна рамка на семейната медиация

Юлия Раданова
адвокат и медиатор в Legal Solutions Partners

Определение

открито или прикрито разминаване и противоречие между потребностите и интересите на отделни индивиди, съставляващи част или имащи отношение към дадена семейна среда, изразяващо се противопоставяне по отношение на семейноправни въпроси, включително но не само отношенията между отделните членове на семейството, родителска отговорност и право на лични отношения, отвлечане на дете, мерки за закрила на детето, издръжка за деца и бивши партньори, както и други последици от развод или раздяла от имуществен или неимуществен характер

Определение

структурирана доброволна и конфиденциална процедура, при която членове на едно семейство се опитват да постигнат споразумение за разрешаване на спора между тях с помощта на медиатор.

те основни характеристики на междуличностния конфликт

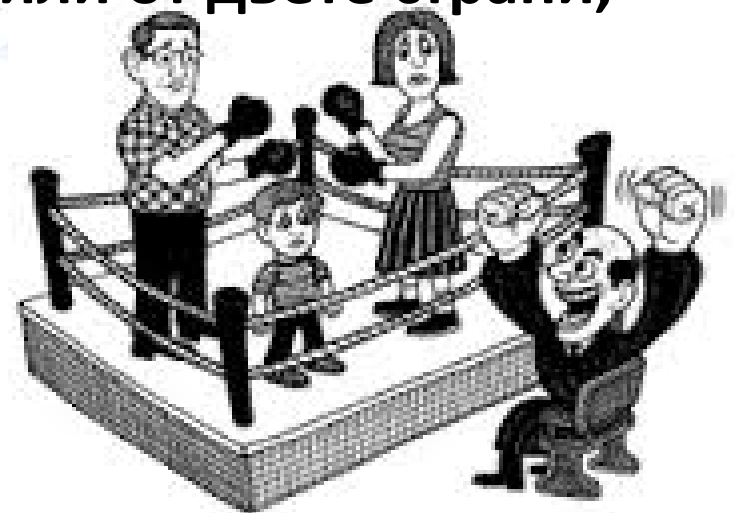
Противоположни интереси.

Осъзнаване от конфликтующите страни, че имат противоположни интереси.

Убеждения и у двете страни, че другият е навредил или съзнамерява да навреди на техните интереси.

Течащо взаимодействие между страните.

Преки действия, осъществявани от една или от двете страни, които вредят на интересите на другата страна.

НАЦИОНАЛНА ПРАВНА УРЕДБА НА СЕМЕЙНАТА МЕДИАЦИЯ

Закон за медиацията

***Чл. 3, ал. 1 от Закона за медиацията изрично предвижда
приложението на процеса спрямо семейни спорове***

Граждански процесуален кодекс

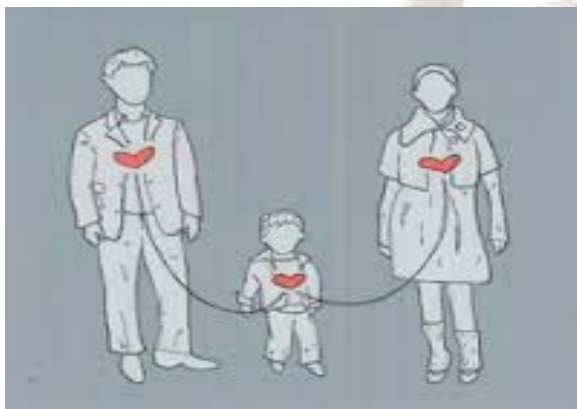
Глава 26 Производство по брачни дела

Чл. 321. (1) В първото заседание за разглеждане на делото по иск за развод страните трябва да се явят лично. При неявяване на ищеца без уважителни причини производството се прекратява.

(2) След разрешаването на предварителните въпроси и тези по редовността на исковата молба съдът е длъжен отново да напъти страните към медиация или друг способ за доброволно уреждане на спора.

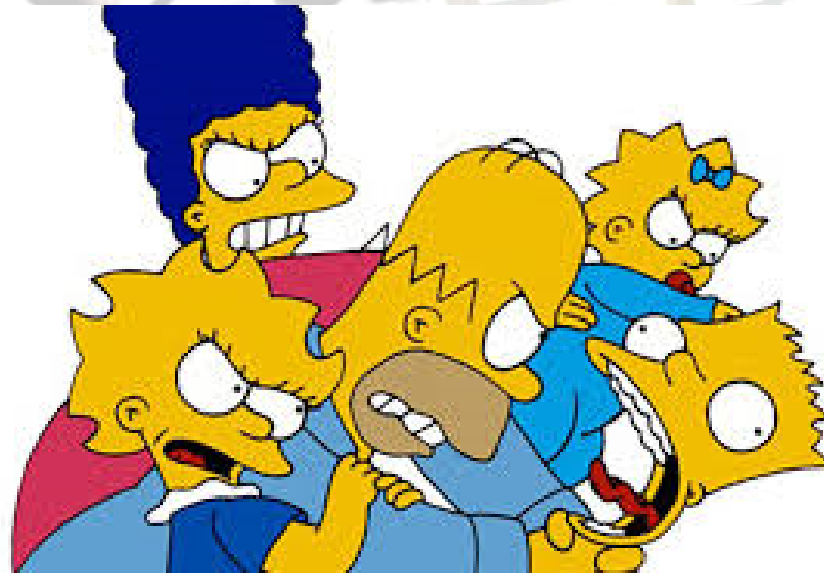
(3) Ако страните постигнат съгласие за започване на медиация или друг способ за доброволно уреждане на спора, делото се спира.

(4) Всяка от страните може да поиска възобновяване на производството по делото в 6-месечен срок. Ако такова искане не бъде направено, делото се прекратява.

Уредба на медиацията, предвидена в Семейния кодекс

- Развод по чл. 49 и 50 от СК
- Упражняване на родителски права
  - Произход

Минимално съдържание на Споразумението по чл. 51 от СК

- местоживеенето на ненавършилите пълнолетие деца**
- упражняването на родителските права**
- личните отношения и издръжката на децата**
- ползването на семейното жилище**
- издръжката между съпрузите**
- фамилното име**

Най-добрият интерес на детето

Преценка на:

- желанията и чувствата на детето;
- физическите, психическите и емоционалните потребности на детето;
- възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето;
- опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена;
- способността на родителите да се грижат за детето;
- последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата;
- други обстоятелства, имащи отношение към детето

пар.1, т.5 от Закона за закрила на детето

Конвенцията за правата на детето на ООН

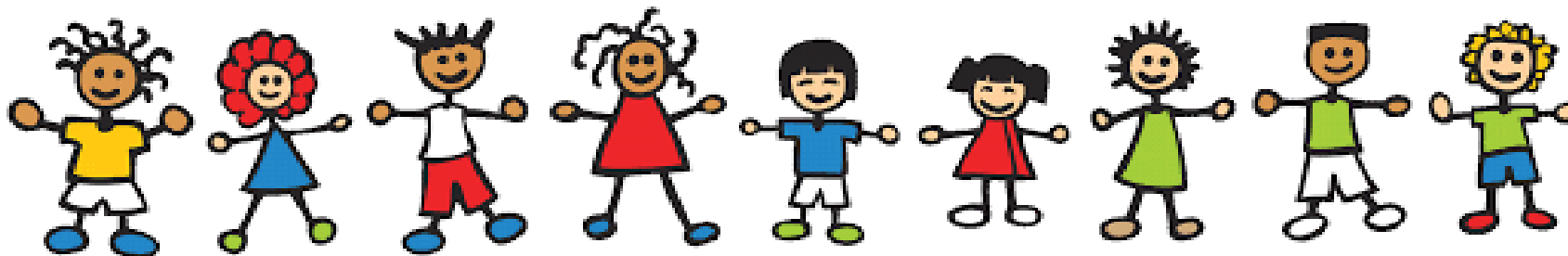
„висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи“.

Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените на ООН от 1979 г.

“семејното възпитание включва правилно разбирање на мајчинството како социјална функција и признавање на општата одговорност на мажете и жените във възпитанието и развитието на своите деца и при условие, че във всички случаи интересите на децата бъдат преобладаващи“ (чл. 5 б.б) и

„еднакви права и одговорности на мажете и жените како родители независимо од тяхното семејно положение по въпроси, засягащи техните деца; във всички случаи интересите на децата са преобладаващи“ (чл. 16 б.г)

Американският опит

- качеството на заобикалящата среда
- връзките с общността
- възпитателските качества на родителите
- финансовото състояние на всеки родител
- индивидуалните нужди на детето
- психологическото здраве на всеки родител
- стабилността на домашната обстановка, която всеки родител може да осигури
- желанието и чувствата на детето
- физическите, емоционалните и/или образователните нужди сега и в бъдеще
- до какъв ефект ще доведе промяната и др.

Shared Parenting

Нов институт на нашето право, базиран на идеята, че упражняването на родителските права може да бъде осъществявано паралелно от двамата родители

Упражняване на родителски права

Чл. 127 от СК

Постановление № 1 от 12.11.1974 Г. по гр. д. № 3/1974 Г., Пленум на ВС

Съгласно последното „Под упражнение на родителските права се разбира тяхното ежедневно осъществяване, както и действията по закрилата, защитата и представителството на децата.

**Препоръка № R (98) 1 от Комитета на министрите
на държавите-членки на Европейския съюз
относно семейната медиация, 21.01.1998 г.**

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2201/2003 НА СЪВЕТА от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000

Европейска конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата от 1996 г. (Обн., ДВ, бр. 15 от 16.02.2007 г.)

Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, ратифицирана със закон, приет от 40-то Народно събрание на 18 януари 2006 г. - ДВ, бр. 9 от 2006 г. В сила за Република България от 1 февруари 2007 г.)

Европейска конвенция за признаване и изпълнение на решения за упражняване на родителски права и възстановяване упражняването на родителските права (Обн., ДВ, бр. 104 от 28.11.2003 г.)

ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 1980 г. (Ратифицирана със закон, приет от XXXIX Народно събрание на 21 февруари 2003 г. - ДВ, бр. 20 от 04.03.2003 г.)

Обености на медиацията в трансгранични спорове

Медиацията при международните случаи на отвлечане на деца се провежда неотложно.

Процесът на медиация не следва да предизвиква забавяния на процедурите за връщане на детето.

Страните трябва да бъдат уведомени във възможно най-кратки срокове за възможността да използват медиация.

Възможността за медиацията трябва да се преценява във всеки отделен случай.

Службите по медиация при международните отвлечения на деца трябва да

гарантират насрочването на сесиите по медиация

започването на процедурите за връщането на о

реди започването на медиацията.

Telephone

+359 887 887 621

Email

info@legalsp.eu

Website

www.legalsp.eu

Address

**56, Alabin str., fl. 5, office 5
Sofia, 1000
Bulgaria**

WWW.STUDYMEDIATION.COM

адв. Юлия Раданова